

HUSFRITT, adv. *Bo h.*, kostnadsfritt.

HUSFRU, f. 2. Hustru. Säges endast om förnånda mäns fruar.

HUSFÖRHÖR, n. 5. Förhör i kristendomens stycken, som presterne äro ålagda att en gång årligen hålla med inbyggarna i sina församlingar, rotvis eller quartersvis.

HUSGERÅD, huseråd, n. sing. (t. *Hausgeräth*) Hvarjehanda saker, som tjena till nytta, prydnad och bekvämlighet i boningsrum. — *Syn.* Möbler.

HUSGERÅDSKAMMARE, m. 2. pl. — *kamrar.* Ställe, der man förvarar husgeråd.

HUSGERÅDSSAKER, f. 3. pl. Se *Husgeråd.*

HUSGERÅDSMÄSTARE, m. 5. Person, som har tillsyn öfver husgerådet, t. ex. vid ett hof.

HUSGUD, m. 2. (hos de Gamle) Särskilt gudomlighet, som troddes skydda hus och hem.

HUSHYRA, f. 1. Hyra, som betalas för begagnandet af ett hus eller någon del deraf.

HUSHÅLL, n. 5. 1) Enkelt, borgerligt samfund, bestående af äktenskaps-samfund, föräldrasamfund och husbondasamfund, eller af något ell. några af dessa. *Hafva stort h.*, 20 personers h. *By med 30 h.* Hela h-et, alla dithörande personer. — *Syn.* Familj, Matlag, Rök. — 2) En persons husliga ställning, då han har så inrättadt, att hans matlagning, städning, tvätt, o. s. v., för rättas hemma af eget folk. *Hafva h. Sätta h.*, antaga eget folk för de husliga göromålens bestyrande. *Förestå, sköta h-et.* — *Ss. H-saffärer, -sbekymmer, -sbestyrt, -skonst, -snytt, -sregel, -ssak, -syssla.*

HUSHÅLLA, v. n. 1. 1) Förestå ett hushåll. *H. för någon. Hon h-r för sin bror.* — 2) a) Använda, förbruka, nyttja (med afseende på den grad af sparsamhet, man dervid visar). *H. väl, illa med något. Han har illa h-t med sina penningar.* — b) Vara sparsam, spara. *Hon förstår att h. Han kan icke h. med penningar.* — *Hushållande*, n. 4.

HUSHÅLLARE, m. 5. 1) En, som har eget hushåll. — 2) a) En, som hushåller med något, väl eller illa. *God, dålig h.* — b) En, som väl förstår att hushålla med något. *H. har han alltid varit, till och med i småsaker.*

HUSHÅLLERSKA, f. 1. 1) Qvinna, som förestår ett hushåll. *H. hos en untkarl eller enkling.* — 2) Qvinna, som hushåller med något, väl eller illa. *God, dålig h.*

HUSHÅLLNING, f. 2. 1) Ett hushålls förestående. *Hon har i flera år haft h-en för honom.* — 2) Förvaltningen af något i afseende på förbrukning, skötsel, vård, utgifter och inkomster. *God, dålig h. med rikets medel, med skogen,* o. s. v. — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom Riks-, Skogshushållning, m. fl. — 3) Spar-samhet. *Med h. kunna pengarne räcka ännu en tid.* — *Ss. H-skonst.*

HUSHÅLLSAKTIG, a. 2. Som väl hushåller med det man äger eller har om händer. — *Hushållsaktighet*, f. 3. — *Hushållsaktigt*, adv.

HUSHÅLLSBOK, f. 3. pl. — *böcker.* Räkenskapsbok, der de dagliga utgifterna för ett hushåll antecknas.

HUSHÅLLSGREPP, n. 5. Mindre känt sätt att bereda, förvara o. s. v. hvarjehanda matvaror med mera, som till ett hushåll hör.

HUSHÅLLSORD, n. 5. Sådant ord, som förekommer i hushållningen och dermed gemenskap ägande ämnen.

HUSHÅLLSVÄSENDET, n. sing. def. Allt, hvad som angår hushållningen.

HUSJUNGFRU, f. 3. pl. — *frur.* Se *Huspiga.*

HUSKAPELL, húska-päll, n. 5. o. 5. Kapell för den husliga andakten, t. ex. på ett slott.

HUSKATT, c. 1. Tam katt, som uppfödes i ett hus, för att afhålla råttor.

HUSKORS, n. 5. (fam.) 1) Person eller sak, som åstadkommer beständig förgelse i ett hus. — 2) Hustru, som är en plåga för sin man.

HUSKUR, m. 5. Enkel kur till en sjukdoms botande, sådan som brukas, utan läkares rådfrågande.

HUSLEFNAD, m. sing. Lefnadssätt inom hus, i hemmet.

HUSLIG, a. 2. 1) Som tillhör eller har afseende på ens hus och hem, på ett hushåll. *En persons h-a lif*, i hemmet. *H-a bestyr.* — 2) Som trifs väl hemma, gerna förrättar till hushållet hörande göromål, derjemte är hushållsaktig och anspråkslös. Säges isynnerhet om fruntimmer.

HUSLIGHET, f. 3. Egenskapen, att vara huslig (hem. 2).

HUSLIGT, adv. Enkelt, sparsamt, och utan att söka sällskap eller nöjen utom hus. *Lefva h.*

HUSLÄRARE, m. 5. Lärare i enskilt hus.

HUSLÄRFT, n. 3. Hemmavärdt lärf.

HUSLÖK, m. 2. (bot.) Se *Taklök.*

HUSMAMSELL, f. 3. Ogift fruntimmer, som förestår de husliga göromålen i ett hushåll.

HUSMAN, m. 5. pl. — *män.* (i Skåne) Se *Inhysheshjon.*

HUSMANSKOST, m. sing. Enkel, hvardaglig kost, hvardagsmat.

HUSMODER, f. 2. pl. — *mödrar.* Qvinna, som har högsta qvinliga vården och tillsynen om ett hushåll och dess medlemmar. Säges isynnerhet om gift qvinna. *En hustru bör vara en god h.*

HUSMODERLIG, a. 2. Som tillhör eller har afseende på en husmoder. *H-a pligter, bestyr.* — *Husmoderligt*, adv.

HUSORGE, húsör-rjäll, m. 2. pl. — *orglar.* Liten orgel, ämnad till begagnande i ett enskilt hus.

HUSPIGA, f. 1. Piga, som förrättar inne i sjelfva boningsrummen förfallande göromål, såsom städning, dukning, bäddning, o. s. v.

HUSPOSTILLA, hús-påsti'lla, f. 1. Postilla, ämnad att begagnas vid den husliga andakten.

HUSPREDIKANT, hús-prädikánt, m. 5. Prest, anställd hos enskilt person, att förrätta gudstjensten för dess familj, tjänste- och arbetspersonal, t. ex. på ett stort gods, vid ett bruk, o. s. v.

HUSPREST, m. 5. Se *Huspredikant.*

HUSRUM, n. 5. 1) Rum att bebo. *Få h. hos någon. Hafva fria h.*, bo kostnadsfritt. — 2) (utan plur.) Utrymme för beboende. *Der är h. för mycket folk.*

HUSRÄTTA, f. 1. 1) Benämning på några arter af rättslägget, som helst hålla sig i hus, nämligen: *Lilla H-n*, askgrå, stundom hvit, gul eller skäckig. *Mus Musculus. Stora H-n*, rödgrå, 6 tum lång, öfverförd till Europa med fartyg ifrån Indien. *Mus decumanus. Sarta H-n*, gråsvart, 7 tum lång, ytterst glupsk. *Mus Rattus.* — 2) (fig. fam.) Person i ett hushåll, som snattar af mat och dylikt, som kan åtkommas.

HUSRÖTA, f. sing. En eller flera byggnaders förfall med deraf uppkommande skada. *Komma på h.*, låta hus förfalla, så att man får betala deraf uppkommen skada.

HUSSED, hús-séd, m. 5. Sed, vedertagen i ett hus, en familj.